

Seat No.: _____
No. _____

Enrolment

GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY
DIPLOMA ENGINEERING - SEMESTER-V • EXAMINATION – SUMMER • 2015

Subject Code: 350905

Date: 15-05-2015

Subject Name: Energy Conservation Technology

Time: 02:30 pm - 05:00 pm

Total Marks: 70

Instructions:

1. Attempt all questions.
2. Make suitable assumptions wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks.
4. English version is considered to be Authentic.

- Q.1** (a) 1. List various energy conservation approaches in industrial sector. **04**
2. Explain Payback period & ROI (Return On Investment). **03**
(b) 1. Explain Preliminary Energy Audit. **04**
2. List methods of controlling maximum demand for energy conservation. **03**
- Q.2** (a) Explain various energy conservation opportunities in electric motors. **07**
(b) Write short note on good practices in lighting. **07**
OR
(b) List various methods of improving power factor and explain static capacitor method in detail. **07**
- Q.3** (a) List & explain use of electronic control in industrial drives. **07**
(b) Explain energy conservation in series-parallel control of traction motor. **07**
OR
- Q.3** (a) Explain energy conservation in the welding equipment. **07**
(b) Explain use of PAM motors for speed control. **07**
- Q.4** (a) Explain sinking fund method for depreciation. **07**
(b) Discuss remedial actions to reduce transmission losses. **07**
OR
- Q. 4** (a) Calculate payback period & ROI by using Energy Efficient Motor B. Assume that motor runs 4000hr during a year. The details of motors are as under: **07**
<u>Motor Description</u>	<u>Motor A</u>	<u>Motor B</u>
Motor Load	47.5 kW	47.5 kW
Efficiency	83%	87.5%
Purchase price	Rs. 75000	Rs. 97000
Energy charge/unit	Rs. 2.25	Rs. 2.25
Interest & Depreciation Rate	10%	10%
- (b) Write short note on Combined Cycle Power plant. **07**
- Q.5** (a) Write short note on Detailed Energy Audit reporting & remedial measures. **07**
(b) Write short note on Different approaches of energy management. **07**
OR
- Q.5** (a) List various tools required for energy audit. **07**
(b) What is energy conservation? List various energy conservation approaches in transportation & agricultural sector. **07**

*****

ગુજરાતી

- પ્રશ્ન. ૧ અ ૧. ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રમાં એનર્જી સંચયના વિવિધ અભિગમો જણાવો. ૦૪
 ૨. પે-બેક પીરિયડ અને રીટર્ન ઓન ઈન્વેસ્ટમેન્ટ (ROI) સમજાવો. ૦૩
 બ ૧. પ્રાથમિક એનર્જી ઓડીટ સમજાવો. ૦૪
 ૨. એનર્જી સંચય માટે મહત્તમ ડીમાન્ડ કંટ્રોલ કરવાની પદ્ધતિઓ જણાવો. ૦૩
- પ્રશ્ન. ૨ અ ઈલેક્ટ્રિક મોટરમાં એનર્જી સંચયની વિવિધ શક્યતાઓ સમજાવો. ૦૭
 બ લાઈટિંગમાં સારી પ્રેક્ટિસ પર ટૂંકનોંધ લખો. ૦૭
- અથવા
- બ પાવર ફેક્ટર સુધારવાની વિવિધ પદ્ધતિઓ જણાવો અને સ્ટેટિક કેપેસિટરની પદ્ધતિ વિસ્તારથી સમજાવો. ૦૭
- પ્રશ્ન. ૩ અ ઈન્ડસ્ટ્રિયલ ડ્રાઈવમાં ઈલેક્ટ્રોનિક કંટ્રોલનો ઉપયોગ જણાવો અને સમજાવો. ૦૭
 બ ટ્રેક્શન મોટરમાં સીરીઝ-પેરેલલ કંટ્રોલથી એનર્જી સંચય સમજાવો. ૦૭
- અથવા
- પ્રશ્ન. ૩ અ વેલ્ડિંગ સાધનોમાં એનર્જી સંચય સમજાવો. ૦૭
 બ સ્પીડ કંટ્રોલ માટે PAM મોટરનો ઉપયોગ સમજાવો. ૦૭
- પ્રશ્ન. ૪ અ ઘસારાની ગણતરી માટેની સિલ્કિંગ ફંડ પદ્ધતિ સમજાવો. ૦૭
 બ ટ્રાન્સમિશન લોસીસ ઘટાડવાની રીતોની ચર્ચા કરો. ૦૭
- અથવા
- પ્રશ્ન. ૪ અ મોટર 'એ' ને બદલે એનર્જી એફિશિયન્ટ મોટર 'બી' વાપરવાથી મળતા પે-બેક પીરિયડ અને ROIની ગણતરી કરો. મોટર વર્ષ દરમિયાન ૪૦૦૦ કલાક ચાલે છે. ૦૭
<u>મોટરની વિગત</u>	<u>મોટર 'એ'</u>	<u>મોટર 'બી'</u>
મોટરનો લોડ	૪૭.૫ કી.વોટ	૪૭.૫ કી.વોટ
એફિશિયન્સી	૮૩%	૮૭.૫%
પ્રથમ ખરીદી કિંમત	રૂ.૭૫૦૦૦	રૂ.૮૭૦૦૦
યુનિટ દીઠ કિંમત	રૂ.૨.૨૫	રૂ.૨.૨૫
વ્યાજ અને ઘસારાનો દર	૧૦%	૧૦%
- બ ટૂંકનોંધ લખો: કમ્બાઈન્ડ સાયકલ પાવર પ્લાન્ટ ૦૭
- પ્રશ્ન. ૫ અ ટૂંકનોંધ લખો: વિસ્તૃત એનર્જી ઓડિટ રીપોર્ટિંગ અને સુધારાનાં પગલાં ૦૭
 બ ટૂંકનોંધ લખો: એનર્જી મેનેજમેન્ટનાં વિવિધ અભિગમ ૦૭
- અથવા
- પ્રશ્ન. ૫ અ એનર્જી ઓડિટ માટે જરૂરી વિવિધ સાધનો જણાવો. ૦૭
 બ એનર્જી સંચય શું છે? પરિવહન અને ખેતીવાડી ક્ષેત્રમાં એનર્જી સંચયનાં વિવિધ અભિગમ સમજાવો. ૦૭

*****